

Alan Woods

Ryska revolutionen – En studieguide

Ur *Revolution* 17 april 2017

”Vad man än anser om bolsjevismen är det obestridligt att den ryska revolutionen är en av de stora händelserna i den mänskliga historien och att bolsjevikresningen är av världsomspännande betydelse.” (John Reed, Tio dagar som skakade världen, 1 januari 1919)

I år är det 100-årsjubileum för den ryska revolutionen. Ur ett marxistiskt perspektiv var den bolsjevikiska revolutionen den enskilt viktigaste händelsen i världshistorien. För första gången – om vi bortser från det heroiska men sorgliga kapitlet Pariskommunen – störtade massorna den gamla regimen och påbörjade den socialistiska omvandlingen av samhället.

Liksom den franska revolutionen på 1700-talet och den engelska revolutionen på 1600-talet, var den ryska revolutionen tvungen att genomgå ett antal olika stadier innan den nådde sin höjdpunkt. Detta var en lärandeprocess där massorna synade ett antal olika alternativ, partier och ledare och förkastade den ena efter den andra innan de var mogna att ta makten i sina egna händer.

Den avgörande faktorn var utan tvekan närvaron av ett marxistiskt parti – bolsjevikpartiet under ledning av Lenin och Trotskij. Ett sådant parti föll inte bara ner från himlen. Det hade inte heller gått att byggas i stundens hetta. Det byggdes med stor möda under en period på 20 år, mestadels under svåra förhållanden av underjordiskt arbete.

Bolsjevikpartiets tillväxt under 1917 måste vara historiens mest spektakulära omvandling av ett politiskt parti. I februari representerade partiet ett mycket litet antal – förmodligen inte fler än 8000, i ett enormt land med en befolkning på omkring 150 miljoner. Trots det var bolsjevikpartiet starkt nog att i oktober leda miljontals arbetare och bönder till ett maktövertagande.

Kapitalismens försvarare och deras lydiga lakejer i arbetarrörelsens höger, hävdar att Sovjetunionens kollaps innebar slutet för socialismen. Men det som misslyckades i Ryssland var inte socialism, utan en karikatyr på socialism. I motsats vad som ofta upprepas av dem som förtalar Sovjetunionen, var den stalinistiska regimen motsatsen till den demokratiska regim som upprättades av bolsjevikerna 1917. Oktoberrevolutionen var varken en kupp eller en konspiration, utan det organiserade uttrycket av den överväldigande majoritetens vilja, som genom sovjetmakten hade strävat efter en lösning på sina problem under nio månader.

Det är viktigt att alla de som kämpar för en bättre värld idag gör en seriös studie av bolsjevikernas lärdomar från revolutionen 1917. För att underlätta denna uppgift har vi beslutat att publicera en lista med de verk som vi själva anser är mest användbara för den som studerar bolsjevismen och den ryska revolutionen.

Jubileumet av revolutionen kommer oundvikligen att innebära en intensifiering av kampanjen av anklagelser som socialismens fiender ständigt kastar mot den ryska revolutionen och bolsjevikpartiet. De verk vi rekommenderar kommer att fungera som ett användbart motgift mot dessa giftiga lögnar, och ge omfattande svar på kontrarevolutionärernas förtal. Vi rekommenderar det till dig med all tänkbar entusiasm.

London, 10 januari 2017

Grundläggande läsning

[The Russian Revolution: The Meaning of October](#) av Alan Woods

– Denna artikel ger en utmärkt översikt över revolutionen och de huvudsakliga lärdomarna man bör dra av den.

Alan Woods

[Den ryska arbetarrevolutionen Från novemberrevolutionen till Brestfreden](#) av Leo Trotskij

– Denna korta historiska återgivning som skrevs 1918 under förhandlingarna i Brest-Litovsk mellan den nya sovjetregeringen, ledd av Lenin och Trotskij, och den tyska kejsarens armé, ger en utmärkt introduktion till den ryska revolutionen.

[Tio dagar som skakade världen](#) av John Reed

– En klassisk redogörelse över den bolsjevikiska revolutionen som inte kräver någon närmare presentation. Det är en levande berättelse om händelseförloppet som Lenin berömde för sin sanningsenlighet. Ett utmärkt motgift mot de lögnar och förtal som den borgerliga kritiken mot oktoberrevolutionen är full av.

[Till försvar för oktober](#) av Leo Trotskij

– Trotskij's berömda tal som han höll i Köpenhamn i november 1932.

Viktiga teoretiska verk

[Ryska revolutionens historia del 1](#), [del 2](#) och [del 3](#) av Leo Trotskij

– Ett enastående marxistiskt verk om den ryska revolutionen, skrivet 1930 på ön Prinkipo i Turkiet där Trotskij satt i exil på grund av Stalin. De tre volymerna ger en komplett

genomgång av revolutionen genom alla dess stadier och en grundlig marxistisk analys av dessa stora händelser som Trotskij spelade en ledande roll i.

[Stat och revolution](#) av V.I. Lenin

– En av marxismens klassiker, skriven av Lenin då han gömde sig i Finland efter Julidagarnas nederlag.

[Den permanenta revolutionen](#) av Leo Trotskij

– I detta verk förklarar Trotskij den permanenta revolutionens teori, som han utarbetade 1904–5. Teorin sade att den ryska arbetarklassen skulle kunna komma till makten före resten av Europa. Denna teori bevisades fullständigt av oktoberrevolutionen.

[Bolshevism – The Road to Revolution](#) av Alan Woods

– Bolsjevikpartiets historia från dess tidiga dagar till slutet av 1917. Denna bok är avgörande för att förstå de 30 år av politisk utveckling som förberedde bolsjevikerna på att ta makten i oktober 1917.

Lenin och Trotskij

[Lenin And Trotsky – What They Really Stood For](#) av Alan Woods och Ted Grant

– I detta viktiga verk ger Alan Woods och Ted Grant en detaljerad förklaring av Lenins och Trotskij's ståndpunkter och det verkliga förhållandet mellan deras idéer.

Det bästa är att läsa alla de artiklar, pamfletter och tal som Lenin skrev under 1917. Här begränsar vi oss till de viktigaste texterna, men uppmuntrar er att läsa dem alla.

[Brev från fjärran](#) av V.I. Lenin

– Denna samling brev, skrivna av Lenin i Schweiz omedelbart efter störtandet av tsaren i februari 1917, är ett manifest skrivet för de bolsjevikiska ledarna i Ryssland, där han kräver ett skarpt brott med mensjevikerna och liberalerna, samt att arbetarna ska uppmanas att ta sikte på makten.

[Trotskij och februarirevolutionen](#) av Leo Trotskij

– Artiklarna i denna samling (*På randen till en revolution, Två ansikten, Den växande konflikten* och *Krig eller fred*) är i mars 1917, efter de första nyheterna om oroligheter i Petrograd hade nått New York, visar hur Trotskij kom till liknande slutsatser som Lenin trots att de inte hade kontakt med varandra.

[Om proletariatets uppgifter i den nuvarande revolutionen](#) (Aprilteserna) av V.I. Lenin

– Den linje som förs fram i *Brev från fjärran* ges här ett fullständigt nyanserat och genomarbetat uttryck. Det var på denna grund som Lenin tog sig an kampen mot Stalins och Kamenevs opportunistiska linje på Aprilkonferensen.

[Den hotande katastrofen och hur den bör bekämpas](#) av V.I. Lenin

– Ännu en marxistisk klassiker, som visar hur Lenin använde övergångskrav för att höja nivån på arbetarnas kamp från omedelbara frågor till den nivå av medvetenhet som krävs för att ta statsmakten.

[Marxism och uppror](#)

[Kan bolsjevikerna behålla statsmakten?](#)

[Krisen har mognat](#) av V.I. Lenin

– De tre artiklarna skrevs under den period då Lenin krävde att arbetarna måste ta makten för

att inte bli besegrade.

Verk av andra revolutionärer

[On the Eve of 1917](#) av Alexander Shlyapnikov

– Sjljapnikov var en bolsjevikisk organisatör under krigsåren. Med sin bas i Skandinavien agerade han som en länk mellan Lenin i Schweiz, andra utspridda bolsjeviker och de som var kvar i Ryssland. Dessa memoarer rör perioden från 1914 till 1917.

[Revolutionära silhuetter](#) av Anatol Lunatjarskij

– Anatol Lunatjarskij var en veteran bland ryska marxister som blev den förste utbildningskommisariern under den bolsjevikiska regeringen. *Revolutionära silhuetter*, som publicerades första gången 1919, är en samling porträtteringar av revolutionens ledare, bland andra Lenin, Trotskij, Zinovjev och Martov. Stalin är inte med.

[Kronstadt and Petrograd in 1917](#) av Fyodor Raskolnikov

– Raskolnikov som då var 25 år gammal, var sjöman vid den ryska flottbasen Kronstadt, nära det revolutionära Petrograd. Han var en av ledarna för de röda sjömännen som spelade en nyckelroll i revolutionen och han beskriver sina erfarenheter målade i denna bok.

[Moskva under Lenin](#) av Alfred Rosmer

– Alfred Rosmer började sitt politiska liv som anarko-syndikalist i Frankrike, men blev senare kommunist och anhängare till Trotskij. Denna bok täcker perioden från 1920 till Lenins död 1924, med utgångspunkt i Rosmers egna erfarenheter av den ryska revolutionen och den kommunistiska rörelsen i Ryssland och Frankrike.

[Year One of the Russian Revolution](#) av Victor Serge

– En värdefull redogörelse av den franske revolutionärens egna upplevelser från det första året av den bolsjevikiska revolutionen. Victor Serge började som anarkist, men gick senare med i bolsjevikpartiet.

Andra författare

[The Russian Revolution 1917: A Personal Record](#) av Nikolai Nikolaevich Sukhanov

– Nikolaj Nikolajevitj Suchanov var rysk mensjevik och internationalist. Hans sju band långa memoarer över revolutionen 1917 publicerades i Sovjetunionen 1922. Mot slutet av sitt liv läste Lenin detta verk med intresse. Dessa memoarer utgör en värdefull ögonvittnesskildring av skildringarna, även om det är tydligt att de är skrivna ur en mensjevikisk vinkel. Lenin beskrev dem som det revolutionära skådespelet sett ur småborgerlighetens synvinkel.

[Lenins leninism](#) av Marcel Liebman

– En detaljerad studie av bolsjevismens uppkomst och seger, inklusive många viktiga citat, fakta och detaljer. Den innehåller två avslutande kapitel om Lenin utanför Ryssland och Kommunistiska (Tredje) internationalen.

[Six Months in Russia](#) av Louise Bryant

– Det här är ett fascinerande ögonvittnesmål av en kvinnlig amerikansk vänsteraktivist. Särskilt intressanta är intervjuerna med kvinnliga revolutionärer, men den innehåller även många levande skildringar av livet i det revolutionära Ryssland. Ett kortare utdrag (på svenska) ur denna bok: [Så här ser revolutioner ut](#)

[In Revolutionary Russia](#) av Arthur Ransome

– En sympatisk ögonvittnesskildring skriven av den kända engelska författaren till *Swallows and Amazons*, som besökte Ryssland 1920.

Bolsjevikerna kommer till makten av **Alexander Rabinowitch** (engelsk originaltitel *The Bolsheviks Come to Power*)

– En intressant bok som täcker perioden från Julidagarna till maktövertagandet. Skriven i New York 1976.

Som politisk agent av **Bruce Lockhart**

– Som titeln på denna bok antyder, tjänade Bruce Lockhart som brittisk agent i Ryssland från 1912 till efter revolutionen. 1918 anklagades han för inblandning i en komplot för att mörda Lenin, och fängslades, men släpptes senare i utbyte mot Maxim Litvinov. Även om han uppenbarligen inte sympatiserade med bolsjevismen utan var liberal och stödde Kerenskij, så var han en entusiastisk observatör av revolutionen och dess deltagare, och hans bok är i sig ett värdefullt historiskt dokument.

Ryska revolutionen, del 1 (utdrag) av **E.H. Carr**

– E.H. Carr, en före detta redaktör av *The Times*, var en ovanlig borgerlig historiker, i det att han försökte skriva objektivt om den bolsjevikiska revolutionen. Trots det faktum att hans klassbakgrund och psykologi hindrade honom från att verkligen förstå den bolsjevikiska ideologins natur, reser hans verk sig långt över den typ av skräp som produceras av de flesta moderna borgerliga historiker. Den är grundligt underbyggd av forskning och innehåller stora mängder intressant material. *Ryska revolutionen* består av tre bastanta volymer, men utgör bara första delen av ett mycket mer ambitiöst projekt där Carr hade tänkt skriva om Sovjetunionens historia. Den fjärde volymen (*The Interregnum*) handlar om perioden då Stalin reste sig, efter Lenins död.

Originalets titel: *Reading Guide: The Russian Revolution*

Original: [Reading Guide: The Russian Revolution](#)

Se även (fler lästips):

Tariq Ali: [De tio bästa böckerna om den ryska revolutionen](#)